СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXXII. | Число 13. | Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 17. січня, 1924. | VOL. XXXII. No. 13. | Jersey City, N. J., Thursday, January 17, 1924. | THREE CENTS

АМЕРИКА ОСТЕРІГАЄ МЕКСИКАНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ

ВАШІНГТОН, 15. січня. — Департамент стейту заявив, що Злучені Держави будуть протестувати проти блокади (замкнення для заграничної торговлі) мексиканського порту Тампіко мексиканськими повстанцями. Департамент уже видав приказ своєму конзудеви в Вера Крус, осідку повстанської команди, заложити урочисту заяву Злучених Держав, що порт Тампіко мусить за всяку ціну бути свобідний для торговлі.

НОВИЙ ПРОЕКТ ЗБИРАННЯ ГРОША НА БОНУС

ВАШІНГТОН, 15. січня. — Сенатор Кертис з Канзасу предложив поправку до податкового проекту секретаря скарбу Мелона, після котрої справу бонусу для жовнірів можнаби получити зі зниженнем податку, а гроші, потрібні на бонус, зібрати через оподаткованне театрів. В той спосіб можнаби зібрати, після нього 70 мілионів долярів у рік. Сенатор Ковпленд зате виступив з проектом видання бондів на сю ціль.

ЗА ЗНИЖЕННЄМ ТОВАРОВОЇ ТАРИФИ

ВАШІНГТОН, 15. січня. — Сенатор Ла Фолет вніс в конгресі резолюцію, при казуючукомісії для межистейтової торговлі починати сейчас роботу коло вироблення проекту зниження тарифи для перевозу зелізницями фармерських товарів та продуктів до передвоєнного стану.

ДЕБАТА ЗА ПОДАТКОВИЙ ЗАКОНОПРОЕКТ

ВАШІНГТОН, 15. січня. — Секретар Мелой відповів публичною заявою на критику свого податкового проекту, подану сенатором Казенсом, котрий закидав, що проект звільняє від податків шери богачів. Мелон каже, що Казенс відповів собі самий, коли всі свої гроші улькував у вартісні папери, від яких уже тепер не платиться податку.

ВИСЛІД СЛІДСТВА В СПРАВІ ЗЕЛІЗНИЧОЇ КАТАСТРОФИ

ВАШІНГТОН, 15. січня. — Комісія для Межистейтової Торговлі оголосила вислід свого слідства над зелізничою катастрофою у Форсайт, в стейті Ню Йорк, що случилася на лінії Ню Йорк Сентрел дня 8. грудня. Комісія каже, що вину поносить з одної сторони машиніст, котрий не звертав уваги на сигнали, а з другої сторони зелізничне підприємство, котре ще досі не завело в себе приладів до автоматичного здержування поїздів.

БОРОТЬБА ПРОТИ КАНЗАСЬКОГО ПРОМИСЛОВОГО СУДУ

ВАШІНГТОН, 15. січня. — Перед найвищим судом Злучених Держав почалася росправа в справі канзаського закона про промисловий суд. Після сього закона, заким юнія видає приказ страйку, мусить предложити свої жалоби до розгляднення судови для промислових справ.

Деякі провідники окружної майнерської юнії видали страйковий проект без предложення справи промисловому судови, і їх засуджено на вязнищо. Вони апелювали від сього засуду та довели справу до найвищого федерального суду, де вони заступаються тим, що закон стейту Канзасу про промисловий суд противиться американській конституції, котра дає кождому право свобідної праці.

ДЕМОКРАТИЧНА КОНВЕНЦІЯ ВІДБУДЕТЬСЯ В НЮ ЙОРКУ

ВАШІНГТОН, 15. січня. — Провідники демократичної партії по довгих торгах постановили нині, що демократична конвенція, на котрій мається установити платформу демократичної партії та її кандидата на уряд президента Злучених Держав, має відбутися в Ню Йорку дня 24. червня сього року.

ЮНІ ХОЧУТЬ СЛІДСТВА НАД ЗЛУКОЮ ФАБРИКАНТІВ

ОЛБАНІ, Ню ЙОРК, 15. січня. — Ню'йоркські юнії заказали від стейтових законодавців слідства над діяльністю організації, званої „Асоціейтид Індастріс", що лучить до купи півтретя тисячі фабрикантів та купців, котрі мали злучатися межи ними для ломання законів, виданих в користь та охорону робітників. Се товариство також має удержувати в Албані моґуче та вплив ове бюро для перекупства законодавців.

ДОМАГАННЄ СЛІДСТВА НАД КЛЕНОМ

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 15. січня. — Юлїян Берг, демократичний асембімен з Бронксу, вніс в легіслятурі проект, щоби легіслятура встановила комітет для розслідження діяльности Ку-Клакс-Клена в ню'йоркськім стейті. Комітет мавби складатися з 11 осіб, а саме: 3 членів низчої, 3 членів вищої палати легіслятури та 5 осіб, представляючих громадянство.

ШКОЛИ ПІД УПЛИВОМ ПОЛІТИКАНІВ

НЮ ЙОРК, 15. січня. — Ряд ню'йоркських громадянських організацій предложив стейтовому комішенерови освіти домагання, щоби він розслідив уплив політичних кругів на ню-йорське шкільництво. Організації закидають, що становища в рїжних шкільних радах наповнені людьми, які нїчого не розуміються на шкільництві, а які там попали лише через свій політичний уплив.

НАДГОРОДА ЗА ВИЗВИСКО ДЛЯ ПЮЧИХ

БОСТОН, МЕСЕЧУЗЕТС, 15. січня. — Надгороду за винайденне слова, що-малоб „вколоти до живого сумління" тих, що пють, яку визначив один мешканець Квінсі, дістала Кейт Л. Батлер з Дорчестеру, в сьому стейті. На її думку, требаби називати людину, що не тереп помимо прогибші, „скафло", себто таким, що кпить собі зі закона. За се її дано надгороду в сумі 200 долярів.

СТРАЙК ТЕЛЕГРАФІСТІВ

ШИКАГО, Иліноїс, 15. січня. — Телеграфісти зелізниці Шикаго, Милуок і енд Ст. Пол заявилися голосованием за страйком, як зелізниця не дасть їм підвишки робітничої заплати.

ЗРІСТ РОБІТНИОГО БАНКУ.

Директори юнійного банку, повстав в Ню Йорку заходами юнії кравців, заявляють, що він росте дуже добре, бо за 9 місяців існования має вже понад два мілioни долярів ощадностий.

ЗАТРОЄННЄ КОВБАСОЮ

В місті Індіянополісі, в стейті Індіяні, померло пятеро людий, затроєних ковбасою, яку вони зїли в реставрації одного місцевого готелю. Межи помершими є др. Петиджан. Слїдство виказало, що ковбасу принїс один фармер зі села, а розклавши її в реставрації, азпросив присутних покушати її. Дехто й добродушно пішов за припрошенами, і всі вони зараз після вечері зазоріли. Лікарі догадуються, що ковбаса зартолася від того, що лежала в цинковій вушці, в котрій фармер нїс її до міста.

ВІДЗНАЧЕННЄ АЙНШТАЙНА

Зібранне вчених передало цими днями в університеті в Амстердамі золоту медалю від Товариства Дослїдів над природою звісному учёному фізикови Альбертови Айнштайновi.

ПРИЛУЧЕННЄ ГОМЕЛЬСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ ДО БІЛОРУСЬ. КОЇ РЕПУБЛИКИ

Зїзд рад гомельської губернії рїшив прилучити гомельську губернію до білоруської республики тому, що 70 процент мешканців тої губернії уважається Білорусинами.

ДИВАЦЬКИЙ ЖЕРТВО. ДАВЕЦЬ

Щоби дещо огрітися, вступив бідний студент в Парижі до лїцитаційної галї Дроно, де продавали старі книжки. При тій нагоді купив він за останніх своїх 5 фр. кілька томів новель, між якими була новеля "Павло і Віржінія". Верївши до дому, студент переглянув куплені книжки, але через те, що ніяка з них його особливо не цїкавила, а в кімнаті було зимно, почав кидати один том за другим до печі, щоби зігрітися. Коли він кидав до печі том з новелею "Павло і Віржінія", випала з нього чвертка паперу. Студент підніс її і, прочитав такі слова: "Хто б ти не був — мущина, чи жінка, бідний чи багатий, вистарчить мені факт, що Ти прочитав цю знамениту новелю і тим самим є мені дорогий. Тому піди з тою карткою до нотаря Н. (подане було назвисько знаного нотаря в Парижі), який виплатить Тобі зараз суму 20,700 франків — я записую Тобі цю квоту, хоч Тебе не знаю". З тої чатку думав студент, що це злий жарт, але по трох днях пішов таки до названого в картці нотаря з тою карткою. Нотар, на його велике здивованнія, по предложенні картки виплатив справді означену суму. Ощасливлений тим студент рішився доперва після того прочитати цю рекламовану новелю.

НЕГРАМОТНА МОСКОВЩИНА

Як в Московщині нарід интересується новими подіями, свідчить про це факт, що найбільші газети столичні, не мають навіть пів мілiона читачів. Чотири найбільші большевицькі газети, бо нїчим не дозволено виходити печатаються в такій скількости примірників: "Правда" 150.000, "Красная Газета" 170.000, "Деревенская Комуна" — 65.000, "Ізвестія" — 53.000. Колись столичні російські газети розходились у кількох сотках тисяч примірників. Се можна оправдати тим, що тоді газета коштувала танше, бо папір небув так дорогий, як тепер. Але мале число читачів теперішніх столичніх газет Московщини не конче дається оправдати дорожнечною газет або браком паперу. Треба знати, що й на Україні був і є великий брак паперу, більший чим в Московщині, а мимо того українські газети розходились в більшій скількости. "Робітнича Газета" друкувалась і розходилась у 300.000 примірників, а "Народня Воля" ще в більшим числі. При тім треба памятати, що етнографічна територія України має менче число населення, чим етнографічна Московщина. Брак читачів для московських газет дається оправдати хіба лише тим, що люди в Московщині не интересуються так сучасними подіями, як нарід України, а також тим, що Українець має більший нахил до читання ніж Москаль.

ВЕЛИЧЕЗНИЙ ОРЕЛ

В місцевості Меолянс в Долішних Альпах кинувся перед кількома днями величезний орел на козу, що паслася між скалами. Коли найвся до сита відлетів, але пролітав в слідуючі дні, щоби покормитися ще останками кози. Запримітив це один стрілець. Він наставив лапку і зловив орла живцем. Розложені крила зловленого орла досягають 3 метрів довжини.

НОВОВІДКРИТИЙ ГРІБ ФІНІКІЙСЬКОГО КОРОЛЯ

При розкопках в місцевости, де колись находилось старинне фенікійське місто Бібльос, відкрито королівський гріб незвичайної величини. Гріб той складається з кількох кімнат і походить із тринацятого століття перед Христом.

КРІЗА МОСКОВСЬКОГО КОМУНІЗМУ

З Москви доносять: На засіданню московської організації комуністичної партії, яке відбулось дня 11. грудня м. р., виступив з довгою промовою Каменєв, який засував внутрішнє вельми важке положенне комуністичної партії. Між робітниками і прочими членами партії дається завважати розлом і невдоволенне. Доказом цього повінь страйків, які обхопили перед кількома місяцями деякі міста на Московщині і Україні. "Внутрі партії — говорив Каменєв — склалась комуністична контр-революційна група, т. зв. робітнича група, якої діяльність грізною небезпекою для одностайного фронту комуністичної партії. Положенне ускладнює те, що ця група найшла горячих прихильників в широких рядах робітників". Дальше стверджує Каменєв, що комуністична партія є хора і для поборенія цеї недуги треба за всяку ціну привернути однозгідність в комуністичних рядах.

У відповіди на бесіду Каменєва забрав голос один із про відників опозиційної фракції. Софронов.

В острих словах осудив він дотеперішню діяльність президії комуністичної партії, закидаючи їй недбальство і лїнивство в праці висказав він за утворенне окремих фракцій внутрі партії, які могли б привернути життє і попередню партійному организмови.

Політичні московські круги рахуються поважно з можливими змінами в дотеперішньому стані і політиці партії, тим більше, що невдоволенне обхопило широкі круги робітництва. Побоюванне піддержує факт арештования 60 комуністів опозиції з наказу В. Ц. В. К.

ГИЄНИ ВИЮТЬ

Львівська вшехпольська газета "Слова Польске" містить допись з Тернополя під заголовком "Справи руске, в якій пишеться:

"Боротьба о національний стан посідання кипить на усіх фронтах: за наділанні з Америки доляри будують народні доми в Луці Великій, Новоселиці, Чернихівцях, а в свято "Просвіти" висилають з самого Тернополя сто прелегентів; крадежі душ доконує "руске" духовенство з цілим цинізмом і зберускрупулів".

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

КАЛЄНДАР У. Н. СОЮЗА

НА РІК 1924.

ЦІНА - - - - - - - - 50 ЦЕНТІВ.

КРАЄВИЙ КАЛЄНДАР ТОВ. „ПРОСВІТА" - - - - 75 ЦНТ.

СТІННИЙ КАЛЄНДАР

(З портретом Драгоманова)

ЦІНА з пересилкою - - - - - - 30 ЦЕНТІВ

БУЗЬОК, ГУМОРИСТИЧНИЙ КАЛЄНДАР

Перший український ілюстрований гумористичний календар в Америці.

ЦІНА 75 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД - - - - - - - - 50 ЦНТ.

Замовлення слати на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Дотепер в Кингарі Свободи нема инших календарів крім тих, які тут проголошено. Коли прийдуть ині календарі старого краю до нашої кингарні, то ніх проголосимо. Замовлення слати тільки на ті, які тут проголошені.

МЕКДАНЕЛД ЗАПОВІДАЄ, ЩО СКОРО ВИКИНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО БОЛДВИНА

ЛОНДОН, 15. січня. — Провідник Партії Праці у британському парляменті Ремсей Мекданелд заповів, що він небаром викине консервативне правительство Болдвина.

Він заявив, що після з Партії Праці внесуть у відповідь на престольну промову короля Юрія V резолюцію ю парляменті, в якій повідомлять короля, що теперішне його правительство не має довіря парляменту.

Лїберали підпруть послів Партії Праці у сій резолюції і тоді правительство Болдвина мусить відійти.

Про промову короля сказав Мекданелд, що вона нагадує йому збірку товарів в центовому базарі.

Мекданелд заявив теж, що нове правительство Англії мусить обновити свою заграничну політику і дати почин до нової політики на континенті Европи, аби помогти Середній Европі вийти з теперішньої кризи і лихоліття.

ПЕРШИЙ УСПІХ МЕКДАНЕЛДА В ПАРЛЯМЕНТІ

ЛОНДОН, 15. січня. — Нині провідник Партії Праці в англійській палаті громад Ремсей Мекданелд осягнув першу побіду. Коли премієр Болдвин предложив кандидатуру Джеймса Гоуїя на голову буджетової комісії, Мекданелд сьому спротивився і тоді Болдвин відкликав сю кандидатуру.

ПРОМОВА АНГЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ

ЛОНДОН, 15. січня. — Нині отворив парлямент король Юрій V, котрий відчитав промову, яку йому написав премієр Болдвин.

У своїй промові король згадав про рїжні справи. Між іншим заявив він, що правительство покинуло протекційну (охоронну) митову тарифу.

З королем були королева Марія і князь Валлї (престолонаслїдник), який денервувався, що батько довго читає промову і раз-враз зазирав, чи ще богато рукописі, а виходячи, кинув ногою довгий парадний одяг, який на нього наложено.

АНГЛІЯ І ГРЕЦІЯ

ЛОНДОН, 15. січня. — Англійське правительство заявило, що воно відновило тепер дипльоматичні зносини з Грецією.

КОМІСІЯ ЗНАВЦІВ ЗАПРОШУЄ ЯКО СВІДКА ПРЕЗИДЕНТА НІМЕЦЬКОГО БАНКУ

ПАРИЖ, 15. січня. — Комісія знавців, яка радить тут над справою німецьких „воєнних відшкодовань", запросила нині голову німецького державного банку в Берлині д-ра Гяльмара Шахта, щоби прибув сюди і подав комісії відомости про фінансове становище Німеччини.

Кажуть, що Шахт скоро приїде і радо подасть інформації.

ПУАНКАРЕ ПІДВИСШУЄ ПОДАТКИ

ПАРИЖ, 15. січня. — Правительство Пуанкаре постановило негайно підвисшити податки у Франції о 20%. Се рішено їзза спадку вартости франка.

Рішенне пійде перед парлямент, де сподіваються боротьби з приводу сього правительственного внесення.

НІМЦІ НЕ ВІРЯТЬ В КОМІСІЮ ЗНАВЦІВ

БЕРЛІН, 15. січня. — Німецька преса висловлює свої сумніви про евентуальні успіхи комісії знавців у Парижі.

Вона каже, що голова комісії Американець генерал Чараз Дж. Дос може мати гарні наміри, але Французи опанують комісією так як версайською конференцією і скінчиться тільки на проголошенню ідеалів як було за Вілсона.

КАЖУТЬ, ЩО ТРОЦЬКИЙ АРЕШТОВАНИЙ

ПАРИЖ, 15. січня. — Сюди наспіла достовірна вістка з Москви, що большевицький комісар війни Леон Троцький арештований.

Наказ увязнити Троцького видав Зіновєв, голова „комінтерну" (комуністичного інтернаціоналу). Він наказав перевести арештованне Джержінському, голові „Чеки" („чрезвичайки, то є „надзвичайної комісії для поборювання контр-революції").

Арештовано Троцького, щоб перебити його пляни проголосити себе військовим диктатором Росії. Опісля хотів диктатуру передати Буденному, якому не вірять, що він комуніст.

ХОТЯТЬ ПРОГОЛОСИТИ ПРЕСТОЛОНАСЛІДНИКА КАНДИДАТОМ НА ПРЕЗИДЕНТА

БЕРЛІН, 15. січня. — Німецькі націоналісти хотять проголосити в суботу, 18-ого с. м., в 53-і роковини проголошення німецької імперії у Версаю (по побіді над Францією в 1871-ому році) кандидатуру бувшого німецького престолонаслїдника Фрідріха Вільгельма на президента Німеччини.

ЗНОВУ ВЕЛИКИЙ ЗЕМЛЕТРУС В ЯПОНІЇ

ТОКІО, 15. січня. — Нині рано навістив Японію новий землетрус, найбільший від часу страшної катастрофи з вересня минулого року.

Землетрясенне тривало кілька минут і спричинило великі шкоди головно в Йокогамі і в Токіо. З тимчасових обчислень виходить, що в самій Йокогамі згинуло 100 осіб, а кількост було ранених. В Токіо було меньше жертв. Також завалилось чимало домів, особливо недавно побудованих для тимчасового вжитку.

Землетрус обняв простір 60 миль.

ЗМОВА НА ЖИТТЄ НІМЕЦЬКОГО ДИКТАТОРА

БЕРЛІН, 15. січня. — Німецька полїція викрила заговір на життє нїмецького диктатора генерала фон Зекта. Увязнено одного підозбілого чоловіка.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00

Foreign and Jersey City Rates.
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00

В Джерзи Сіті і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці $2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тлф. У. Н. Союзу: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ІМІГРАЦІЙНА КРУЧКА.

Нюйорський тижневик „Де Нейшен" так пише про імігрaційний проект Джансона:

„Конгресмен Джансон зі стейту Вашингтону вносить законопроєкт, в котрім що найменче одна постанова не дасться оборонити навіть як спроба зменчити чисельно наплив чужинців до сього краю. Є нею постанова, що як каже автор, має на цілі змінити національний характер потока імігрaції. П. Джансон радить вжити за основу нової квоти не перепись населення з 1910., але з 1890. року. Сей последний рік був початком, що так назвавши, „нової імігрaції", яка на загал йшла з полудневої та східної Европи. До 1890. року наша імігрaція йшла головно з північної Европи, і вживанне переписи з сього року має виразну ціль обмежити будучих імігрантів до так званих „висших рас" з тевтонських, скандинавських та англо-саксонських країв. Так, приміром, квота Італії, що тепер виносить 42,057, виносилаби доді лишень 3,912; квота Польщі зійшлаби з 21,076 до 5,156; а квота Росії з 21,613 до 1,992. Плян Джансона є не лиш кепська вченість, але зла справедливість. Вона виразно звертається проти римо-католиків та Жидів. Проект повинен називатися не Джансоновий проект, але Ку-Клакс-Кленовий проект."

СРЕДСТВО ПЕРЕВОЗУ ЧИ ВБИЙСТВА?

Нюйорська стейтова легіслятура розважає тепер проект автомобілевого закона, котрий стейтовий губернатор уважає за один з найважнійших проектів, ждучих ухвали від стейтової законодатної влади.

Так воно повинно бути не лишень в нюйорськім стейті, але й по всіх стейтах, бо в цілих просто Злучених Державах автомобіль місто принести людям користи з улекшеної комунікації, принїс їм страшні нещастя. Рік річно гине від сеї машини тисячі людий, як колись гинули від гільотини в час французької революції. Правда, богато автомобілевих випадків викликує неувага самих прохожих, а ще більше бажанне прохожого перегнати автомобіль, але й богато випадків случається просто тому, що закони дивляться через палці на невважних візників. Ще недавно так в одному американському суді, один судця, довідавшися від формана лави присяжних суддів, що вона признала візника, котрий, їдучи по пяному, вбив дитину, невинуватим, сказав до обжалованого: „Я вас увільняю від вини й кари. Можете піти впитися ще раз, вбити ще одну дитину; такі судді, як отсі, вас певно знова увільнять".

Якби з одного боку пішоходи були більше уважні, а з другого такі судові присуди, як отсей зроблені законом неможливими, тоді й автових нещасть буловби тут богато менче.

ЧИ НЕВВАЖНЕ ПРИЗНАННЄ НЕВДАЧІ?

На відбуваючійся тепер у Вашінгтоні річній конвенції Антисалюнової Ліги, головної прогибіційної організації в Злучених державах, піднесено ряд замітних уваг.

Один з бесідників дістав бурю оплесків, коли він заявив, що в Злучених Державах не можна завести повної прогибіції так довго, поки другі краї світа прогибіції не признають. Бесідник цитував (наводив) листа від одного свого знакомого в Европі, котрий писав, що світ не може жити на пів пяний, на пів тверезий. З того бесідник робив заключенне, що або Злучені Держави мусять закинути прогибіцію, або Злучені Держави мусять примусити весь світ приняти в себе прогибіцію. Перше, на думку бесідника, неможливе, отже лишається лишень друга можливість: Злучені Держави мусять зробити весь світ „сухим", — закінчив бесідник серед бурі оплесків.

Що американські прогибіціоністи далися унести запалом зреформувати ввесь світ, се нічого дивного. Такі вони вже всі, ті реформатори. Чи вдасться їм се зробити, на се вони не дивилися. Тимчасом події світа заслугують на увагу. Думки про потребу прогибіції поширилися послідними часами лишень в одній середній Европі, і то не під впливом якогось морального відродженя, а під натиском економічної нужди. Люди перестають пити просто тому, бо нема защо пити, а не тому, щоби вони навернулися до прогибіції. В краях латинської раси прогибіція зовсім неможлива. В тих краях північної Европи, де її заведено, послідними часами слідно виразний заворот від прогибіції, від законного та примусового робленя людий тверезими. На загал кажучи, похід прогибіції слабне, а не кріпшіє.

Тому американські прогибіціоністи, місто бити в долоні бесіднкам, що їм говорять приємні річи, краще зробили, якби взяли під увагу ту власне можливість, яку вони не вважають навіть за можливість. Краще припустити, що світ не дасть собі диктувати навіть Злученим Державам та що він скорше завалить прогибіцію в Америці, як дозволить завести її в себе. Колиб вони місто своїх фантазій взяли під увагу можливі програми, тоді вони і могліб зробити дещо реального для поширенння добровільної тверезости в Злучених Державах.

ЧЕСТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ВЗИВАЄ НАС ЗЛОЖИТИ НАРОДНІЙ ПОДАТОК, ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИЗВОЛЬНУ ВОРОТЬБУ У Податок належить слати до Обединенного Комітету ... ОБЄДНАННЄ, 347 N. Franklin St., PHILADELPHIA, PA.

З ОГЛЯДУ НА НАЗРІВАЮЧИЙ КОНФЛІКТ В ЕВРОПІ.

Тихо й непомітно назрівае в Европі новий конфлікт. Недавно лишень доносили газети про новий военний союз межи Чехословаччиною та Францією. Тепер знова чутки про тайні коншати держав Малої Антанти в Білгороді. Що й Польща, котра формально не належить до Малої Антанти, мачає свої пальці в сей борш, нема сумніву. Значить, в Европи виготовляється тепер новий уклад сил, в якому під командою Франції стають Польща, Чехословаччина, Румунія та Югославія. Сама лиш Мала Антанти, котра разом може виказати яких 43 мілионів душ вже поважна сила в Европі. Коликж до неї додати ще Польщу та факт, що сі держави лежуть в самій середині Европи, то ніхто не може заперечити їх великого значіння для добра, чи для зла цілої Европи. Через те й мусить кождому насунутися питанне, для якої цілі організуються сі держави.

Що вийде зі сих переговорів, як уложаться дальші події в Европі, свого, очевидно, що в сій політиці головну ролю грають, ані Франція, ані Польща, ані Мала Антанта. Однак, до чого вони всі стремлять, се відай досить ясно. Політика Малої Антанти, Польщі та Франції звертається проти трох ворогів: проти Німеччини якої бояться як можливої мілітарної та торговельної сили в однаковій мірі Франція, Чехословаччина й Польща; проти Англії, котра конкурує з Францією торговельно, а котра веде мирову політику в протиставленню до военної та імперіялістичної політики Франції; та проти Росії, котра мимо страшного нутрішнього розкладу та ослаблення не покидає імперіялістичних затій проти сусідних країв, по котрі посягають декотрі держави Малої Антанти, а з другої сторони не перестає полугувати ся в своїй политиці революційною пропагандою серед населення своїх противників.

В сей спосіб проти збірлої вже спілки Франції, Польщі та Малої Антанти виростає новий державний союз, в якому можуть взяти участь Англія, Німеччина, Росія, а то й Італія, а може й другі держави.

Український народ, не маючий власної держави, роздертий ворогами на чотири части, з котрих дві головні части опинилися в руках його відвічних ворогів, Польщі та Московщини, не бере на себе видимо явної ролі в сьому новому назріваючому конфлікті. Не значить се, однак, що він не відограе ніякої ролі, що його участь буде без значіння. Коли український народ потрафив відограти таку велику ролю в світовій війні помимо сього непідготовання та своєї малої свідомости, коли його вороги мали на свої услуги старі, добре зорганізовані державні апарати, то не можна й припускати сього, що він не відограе великої ролі тепер, коли його свідомість богато висша, та коли його вороги не мають такої сили, як мали його вороги в час світової війни. Певна річ, що українському народови до сього, щоби виступити в будучій війні, яка вибухне вже в найблизші роки, так, як сього вимагае добро українського народа, але реальні політики не можуть для сеї причини опускати рук та зрікатися всякої участи в великій драмі світа. Власне реальні політики покажуть свою політичну дозрілість якраз тим, що, взявши під увагу всі недостачі українського народа як реальної сили в европейській політиці, вони ту силу, яка є, використають так, щоби при її помочи можна здобути те все, що найбільше при наших силах і при таких умовах Америку, яка жиють і сами в здобути вдасться, а бідтак уложють сих здобутків, як степеня, з котрого зробиться дальші здобутки, поки остаточно не здійснится великий ідеал українського народа, соборна українська національна держава на всій території, по-селеній українським народом.

Що український народ помимо страшних переживань війни та революції все таки має в собі багато реальної сили, з якою числиться світ, про се свідчать залиняння до нього його ворогів. Власне те, що з одного боку польський уряд, а з другого боку московський уряд підходить до нього, свідчить, що він не втратив ще живучої сили, що він представляе собою силу, яку в рішаючі моменти війни може загнати дуже полю. Самі польські інтриги з автономіями для Галичини та московські інтриги з українізацією України для всякого, що вміе читати знаки політичних фактів, являються доказом, що український народ певно буде важним чинником у наближайчимся конфлікті в Европі.

Отсю силу українського народа старається використати для себе Польща та те, щоби обіцянками збудования української держави над Дніпром задурити український народ так, щоби він поміг Польщі загорнути дальші українські землі під панованне Варшави та само, як подібними обіцянками Петлюрі вона вже потрафила загорнути під себе всю західну полосу України з якими 8 мілионами українського народа. З другого боку, Московщина буде старатися використати силу українського народа, його свідомість відрубности від Польщі, його ненависть до польського уряду, та задурivши його обіцянками національної свободи під панованнем Москви загорнути під московську владу решту України так само, як обіцянками селянського та робітничого раю й вже вдалося загребати під себе цілу центральну та східну Україну.

Польські та московські заліцяння тим небезпечні для українського народа, що прихильники і московської і польської оріентації можуть послуговатися демагогічно великими українськими кличами. Очевидна річ, польські агенти говорять більше про Францію, її свободолюбність та її певну любіді в слідуючій війні, а московські будуть обіцювати селянський та робітничий рай під владою Москви, однак і одні й другі зійдуться якраз в тому, що будуть вживати для своїх цілий клича, соборности української держави. І польські агенти і московські агенти агітують, що українському народови першу міру потреба, аби він опинився під одною владою, обединений в одну державу. І одні й другі будуть горлати проти роздерання, розривання України. І одні й другі будуть повівати прапором соборної України для замання українського народа в чужі сіти. Московська агітація вже тепер ясно йде до того, щоби на случай, якби польська держава роспалася та українському народови случилася нова нагода сотворити українську державу, хочби на західній части української землі, сі українські землі не проголошували самостійности національної держави (яка колись моглаби стати небезпечною для московського панованя над Великою Україною) але заявилися за приналежностю під московську владу. В тій цілі вже тепер іде завзята агітація московських агентів так в старому краю, як і на еміграції. Французькі польські агенти вже теж заїли в ких силах і при таких умовах Америку, яка жиють і самої й

гітацією на більше слушний час.

Осьчому український народ мусить в теперішний час, а головно на случай вибуху нового оружного конфлікту в Европі, показати немало політичної зрілости. Не спускаючи з очий ідеалу соборної самостійної української держави, він мусить дати відправу всім тим агентам, що сього великого клича надуживають на користь воріогів сього ідеалу. На случай оружного конфлікту в східній Европі, конфлікту, котрий з конечности мусить вестися якраз на землях українського народу, український народ не може заявлятися ні за одною ні за другою стороною а лишень з самим собою. Він мусить відкинути і злуку українських земель під Польщею, і злуку українських земель під Московщиною. Не може він бути союзником ні Польщі ні Московщини. Не може ні західна Україна купувати собі ласки в Москві коштом своїх братів на Великій Україні, не може купувати собі ласки в Варшаві коштом Галичини, Лемківщини чи Волині.

Дорога до визволення всеї української землі на певну свободу може йти лишень тими дорогами, якими йшли подібні зусилля в других народів. Лишень демагог може вважатися на стільки пророчим, щоби з гори предбачувати, що ся або онта частина вибється наперед на волю та визволить решту українського народа. Провід в визволенню на запатентований за ніякою частиною. Кожда частина старається добути на волю, кожда проти свого поневолителя, і кожда, добувшися на волю, певно поведе далі акцію за визволенням дальших частий.

Говорити проти визвольних змагань західно-українських земель так само нерозумно, як говорити проти змагань східних українських земель. Всяке визвольне зусилля дороге цілому українському народови, як всяка згода з одним ворогам шкідлива для цілого українського народа якби обставини так склалися, що вперед могліб визволитися західні українські держави та сотворити українську державу, то проти сього не може мати нічого ніякий свідомий Українець, як не може він осуджувати визволення Великої України. Так само як осудить требаби відданне визволеної Великої України Польщі, так само осудити треба думку, щоби західні землі, на случай визволення зпід Польщі, мали "обединуватися" з Великою Україною під Москвою. Хто ідеал соборницької України носить в своїм серци, а не на устах, той зрозуміе, що під повстанне самостійної західної чи східної, української держави до самостійної соборної України близче, як від України, "обединаної" під польським чи московським ярмом. Реальна політика того вимагає, щоби за кождим разом, як остаточна ціль відразу неосягнима, серед даних наближитися до остаточної цілі, о стільки серед даних умов, можна найблизче. В той спосіб здійняли ідеали соборности другі народи, в той спосіб здійснить її й український.

Мовило Курай.

В НЕВОЛІ

Ой сяду я у столика,
На руку схилюся
Тай думками в Україну
Ген, перенесуся.
Думки думку наганяє,
Думка думку тонить,
Там десь мати старенькая
Дрібні сльози ронить.
І журиться, тужиться
Її Господа благае,
Щоб вернувся ій синочок
З далекого краю.
Старий батько, сумуючи,
Чорну рілю оре,
Бо самотж йому допоможе,
Коли син в неволі?
І сестричка рідненькая
Мене виглядае,
Сорочечку білесеньку
Мені вишивае.
А братчики питаються
Що-день в батька, мати:
Коли-ж мене повернуся,
Коли-ж мене ждати?
Ось така то чорна думка
Лиш журбу наводить,
А ній вікном заведуся
Сумний марш заводить.

1917. р.

У. Н. СОЮЗ—НАЙЛІПШИЙ ОПІКУН В НЕЩАСТЮ, ЧИ ВИ Є ЧЛЕНОМ ЙОГО?

УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ У ЛЬВОВІ.

В продовженню політичного договору, заключеного між українськими і білоруськими соймовими послами, запропоновано скликати на лютий с. р. українсько-білоруську конференцію у Львові. На конференції будеться обговорювати справи узгіднення політичної тактики і спільних виступів як в соймі так і поза соймом.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

ДО ВП. П. СЕКРЕТАРІВ І ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

До Канцелярії У. Н. Союза напливають численні просьби о надісланне календарів для нових членів на рік 1924.

Щоби вдоволити всіх членів на ріні і дати можність одержання цеї цінної книжки, отсим повідомлюе всіх Вп. П. Секретарів, що на жаданне вишлеться для всіх нових членів календарі, по ціні 30 цнт. за примірник. Щоб улекшити висилку та оминути непотрібних замішань в рахунках, проситься з цею справою віднестися просто на адресу Свобода. Секретар при замовленню має подати число відділу і число членської грамоти нового члена, а також належитість згори на адресу: "SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Р. Слободян, фін. секретар.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

ДО ВП. ЧЛЕНІВ І УРЯДНИКІВ У. Н. СОЮЗА:

Згідно з численними домаганнями урядників і членів, рішенням Екзекутиви У. Н. Союза з 31-го грудня 1923 р. отсим проголошуеся

ПРОДОВЖЕННЄ КАМПАНІЇ

принимання нових членів без вступної оплати, до кінця місяця лютого 1924 р.

Згідно з тим, в слідуючих двох місяцях а то в:

СІЧНІ І ЛЮТИМ

Український Народний Союз, посередництвом 345 своїх відділів в Злучених Державах і Канаді буде приймати

МУЩИН, ЖЕНЩИН і ДІТИЙ

від 1-шого року до 55 літ віку

БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

НА ОБЕЗПЕЧЕННЄ В СЛУЧАЮ СМЕРТИ, КАЛІЦТВА АБО НЕВИЛІЧИМОЇ СЛАБОСТИ.

Браття і Сестри:

За два місяці, а саме з кінцем лютого, досягнемо повних трийцять літ істнования нашої славної організації.

За два місяці має доповнитися трийцять літна організаційна праця членів У. Н. Союза.

Перед нами вже лиш два місяці до цеї торжественної хвилі. І тих два місяці, нам слід використати на довершенне спільної нашої праці, якнайкращим успіхом в користь організації, а то, приєднанием якнайбільшого числа нових членів.

Хай отже до кінця лютого, клич У. Н. Союза „В Лучности Сила" несатиме, а рекорд нових членів хай перевисшить всі дотепершні. Покажім, що ми своєрідну організацію вміемо любити.

Приєднуйте нових членів і членкинь.

Вписуйте свої дітн.

Організуйте нові відділи, братства, сестринства і товариства.

За інформаціями голосіться до відділових урядників або просто до головної канцелярії У. Н. Союза на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
Recording Department
P. O. BOX 76, - - - - JERSEY CITY, N. J.

В Джерзи Сіти, Н. Дж., 31. грудня 1923 р.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ:

Іван Каштанюк, гол. рек. секретар.

ПОЛІТИЧНІ ВЯЗНІ В БЕРЕЖАНАХ ПОЧАЛИ ГОЛОДІВКУ

Дня 21. грудня почало голодівку двох політичних вязнів у тюрмі окружного суду в Бережанах.

Дня 1. жовтня м. р. арештовано в Бережанах Михайла Сеника студента агрономії і Антона Стефанишина, учителя УПТ. з Долини. Перший з них задля браку іншої посади взяв посаду люстратора кооперативів, та переводив ріжні трансакції. Найбрена буда контроля усіх торговельних спілок в повіті, та на жаль, сему перешкодила поліція. Другий, цебто А. Стефанишин, який хотів уникнути переслідувань поліції у свому повіті, дістав за посередництвом Гол. Виділу УПТ. у Львові, посаду організатора і люстратора кружків УПТ. в повіті Бережани. Тому, що намічена праця обох мали мати багато спільного замешкали вони разом, щоб із оглядности спільно робити конечні поїзки по пмровінції. Ще доб, бе не оглянулись по повіті, як це уже видалось підозрілим поліції, і дня 1. жовтня м. р. їх арештовано. Причина ' арешторання невідома. Цілий місяць жовтень пересиділи в тюрмі "придержані" старостном без „переслухання і щоїнй ві. сіранном і телеграмами оборони переслухано їх в поліції в Тернополі. Опісля передано їх судови в Бережанах, де й досі сидять. Слідство "ведеться". Та вже минає третій місяць, а вислідку нема ніякого. Оттимто вони й тепер зачали голодовий страйк.

В У. Н. СОЮЗІ НАЙПЕВНІШЕ ОБЕЗПЕЧЕННЄ. ТЕПЕР ПРИЙМАЄСЬ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ. КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИТ ВСТУПАЙТЕ СЕЙЧАС.

ПОЛЬСЬКИЙ СВЯТОЧНИЙ ДАРУНОК

Польська Каса Позичкова випустила в день Різдва нові банкноти по 50 мілїонів польських марок. Чиж не чарні на деревце?

ХОЧЕТЕ СТАТИ НЕЗАВИСИМИМ?

Хочете поліпшити свої життєві обставини? Згодиєтьєя до нас, а ми поможемо Вам купити добрий дім, льоту чи фарму.

Продається в Sharon Spring, N. Y.

1) Добра 150 акрова фарма. Добрий дім з 16 кімнат, велика барна, шпихлір, шопа, курник, всі знаряди фармерські, 4 воли, каня, 6 коней, 19 корів, бережаки, 200 курей, пасіка. Ціна приступна. Трохи готівкою решта на сплати. Можна купити сю фарму з живим інвентарем або і без інвентаря.

2) 140 акрова фарма. Добрий дім з 15 кімнат, велика барна, шпихлір, шопа, курник, возівня, 3 вози, 3 сапні, 20 корів, 4 коні, безроги, дріб; через фарму перлине мала річка. Добре місце на годівлю качок, гусей. Збут в місци.

3) 100 акрова фарма, добрий великий дім з 18 кімнат, 20 акрів ліса, барна, возівня, великий курник, всі знаряди фармерські, 3 коні, 5 расових рогатих коров, 150 курей, пів миля ходу до міста, Ціна приступна.

4) Також 100 акрова фарма, без інвентаря і знарядів фармерських, дім з 10-ох кімнат, барна, шопа та пречі забудованя. Дуже дешево.

Добре місце, земля урожайна, школа, церкви, шторе в місци. Стейтова дорога. Великі готелі на літників в околиці і місци. Українські та прочі славянскі фармери в сусідстві.

5) Невеличка, добра 18 акрова фарма в **Washington, N. J.** Добрий дім з 6-ох кімнат, барна, два великі курники, 40 овочевих дерев, шопа, дуже добре місце на годівлю курей та прочого дробу; через фарму перелїнає річка. Фабрики в околиці, поплатне місце на держанне льокаторів. Ціна приступна.

6) Добра 120 акрова фарма в **Bolls, ton Spa, N. Y.** З того 80 акрів землі під плугом, решта ліс і пасовиско. Муровяний дім з 15-ох кімнат, велика барна, хлів та прочі забудованя, без інвентаря - чи знарядів фармерських. Дуже дешево, 30 мінуть ходу до великого міста Олбани, Н. Й. Хто купить сю ферму, непожалує. 13,15

7) Продається в місті Ню Йорку на Ist Сайд дуже відповідне місце на ресторан чи „сода парлор" з гілею на весїля, балї чи товариські збори. Місце поплатне, поміж Українцями, Полякми та прочими Славянами. Добре місце для того, хто має знакомство в Ню Йорку.

Маємо тоже богато і інших менчих і більших фарм, домів та інших інтересів готових до продажи, так в Ню Йорку як і по околиці.

Пишіть або зголошуйтеся особисто до:

TOMPKINS SQUARE REALTY CO.,
144 E. 7th St., New York, N. Y.
Беля і Климкович, завідателі.

ДОЛЯРИ

ДО ГАЛИЧИНИ І ДРУГИХ КРАЇВ.

Почтою чи телеграфічно, під повною запорукою, пересилаємо і виплачуємо В АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРАХ Вашій родині в краю, на що виказуємо власноручними підписами на посадженських тих осіб, котрі отримали Ваші гроші в краю, з урядовим посвідченєм війта чи уряду громадського з Вашого села чи міста в краю.

ПОЛАГОДЖУЄМО:

всі потрібні формальности при спровадженню Вашої Родини чи кревних з краю до Америки, як рівнож і для тих, котрі хочуть виїхати вкороткі вигідними кораблями до краю.

ПОЛАГОДЖУЄМО:

всі, так старокравеві як і американські нотаріяльно-адвокатські справи, продаємо і купуємо доми та фарми.

Всі справи полагоджуємо точно та совістно.

ВСІ ІНФОРМАЦІЇ ДАРОМ.

Зголошуйтесь особисто чи листовно до:

FOREIGN INFORMATION BUREAU,
144 E. 7th Street, - - New York, N. Y.
БЕЛЯ І КЛИМКОВИЧ, завідателі.

Матвій Костишин.

ВДОВИНІ СЛЬОЗИ

Степом, степом вітер віє,
Ворон кряче.
По-над Дніпро вдова ходить
Гірко плаче.
Гіркі сльози сиротина
В Дніпр пускає
Тай до него, мов до батька
Промовляє.
Неси батьку мої сльози
В Чорне море!
Хай колишуть жовті фалї
Тяжке горе.
Або на дні собі тихо
Спочивають,
Вороженьки хай не бачуть
І не знають.

Дніпро реве, несе сльози,
Вітречь дише.
Жовта филя немов перли
Все колише.
Ніхто вдову не спитає
Чого плаче,
Лютий ворог не потішить
Хотяй бачє
Що в кайданах бідна вдова
Пропадає
Тай в неволи гіркі сльози
Проливає.

Гуля Дніпро реве стогне
Скаженіє,
В степу вітер розгулявся,
Буйно віє.
Вдови сльози з фаленькою
Плинуть далї,
Світить в ночі мов брилянти
Серед фалї.
Плинуть сльози, аж тут море
Показалось,
Задумчиве стоїть тихо
Мов заспалось.
Бо у ньому все укрилось
Лихо-горе,
Тай замовкло у задумі
Чорне море.
Аж кровавь буйні фалї
Показались,
Що від Дністра і від Прута
Ось пригнались.
Несуть, несуть із собою
Кров юнацьку,
Що пролилася за славу,
Честь козацьку.
Запінені буйні филї
Ворохнулись
Тай небавом з Дніпровими
Зустрінулись.
Замішались вдови сльози,
Кров тай горе
І глибоко шубовснули
На дно в море.

Кругом стихло, тільки филї
Ще хлюскочуть
І кайдани по Вкраїні
Лиш брязкочуть.
Дніпро стогне тай колише
Жовті фалї,
Переносить вдови сльози
Далї, далї.
Ток не зійде ясне сонце
Правди волї,
Поти вдова не іджеся
Красшой долї.

Джемейка, Н. Й., 1.—1924.

З ГОЛОСІВ ПРЕСИ

Хто рядить Україною?

(З львівського „Нового Часу").

Українська влада на Великій Україні впала тому, що широкі українські маси не були ще настільки свідомі, щоб узнати вагу своєї держави і її до управшого боронить, а дальше і тому, що не було ніодного хоч як сильного гурта, який в будові і обороні української державности міг був стануги як цілість, сильний своєю вірою і свідомий того, що будувати державу. Як пригадаємо собі кілько на Вел. Україні було різнородних партій і які вони були, то мусимо признати, що тоді не було кому держави побудувати такої, щоби вона була сильна як скала, а рівночасні заспокоїла всі потреби передовсім українського селянства.

З тої причини Україну опанували московські большевики, які і досі володіють Україною.

Хто тепер править Україною? Комуністична партія. Вона на Україні є покинцо всім, вона на Україні має диктатуру.

Комуністична партія це одинока партія на світі (в останніх часах на взір большевиків зорганізувалися італійські фашисти) збудована на військовий лад. Панує в ній військова дисципліна. Що скаже центральний комітет партії, то є святим для всіх членів. І чи котрий погодується з приказом, чи ні, а виконувати його мусить, зовсім, як в війску. В партію примаються людий лише таких, які дали достаточні доказа зі того, що вони справдішні комуністи.

В той спосіб комуністична партія сильна сама в собі зуміла захопити і вдержувати владу не лише на Україні, але і в Росії.

Як хто думає, що Україною править побіч комуністичної партії, ще хто другий, той помиляеся. Є там справді Ради, в які входять так само і некомуністи. Але всьо іде так, як хоче комуністична партія. Бо крім комуністичної партії не істнує там ніяка інча. Не тому, щоби не було прихильників других партій, але тому, що большевики не дозволяють. Є отже зорганізовані комуністи і позапартійні, які їх звуть комуністи, зовсім незорганізовані, а тим самим немаючі впливу наніякі справи.

Україною таким чином верховодить комуністична партія. Істнує ніби комуністична партія України, але вона зовсім зависима від російської комуністичної партії, від Москви. Впрочім в комун. партії України правдиві Українці становлять всього кількнайцять відсотків, а переважу мають Москалі і Жиди. Тому й немислимо, щоби теперішні верховоди України вели українську державну політику. Вони ведуть загально російську.

Ради, так районові, окружні, губернїяльні як і український зїзд Рад збираються рік річно на наради і радять над ріжними справами. Та хоча до них і входить більшість некомуністів, то вирішувати можуть вони лише то, що накаже комуністична партія. Нехай спробують вирішити щось другеє... Ради істнують для декорації, так для людських очий. Вони радять і завідують водою, газом і тимподібними дрібницями. Але не мають впливу на державну політику України і не будуть мати впливу доти, доки паном на Україні буде комуністична партія.

Тому в сторону теперішних верховодів України ми, що стремимо до незалежної і соборної Української Республики сміло кидаємо Ваш Том-Руд є ошустом.

СМЕРТЬ І НЕЩАСТЯ НЕ ТРАТЯТЬ НАГОДИ. НЕ ТРАТЬТЕ І ВИ. ОБЕЗПЕЧІТЬСЯ В У. Н. СОЮЗІ СЕЙЧАС. ТЕПЕР ПРИЙМАЄСЬ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ В НЮЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

Зах. Укр. Товариства Тернопільщини уладжується представленє штуки

ВОЄННА ЛЮБОВ

в одній дії

І БАЛЬ

В СУБОТУ, 19. СІЧНЯ 1924

у словенській галї при 52 West St., Newark, N. J.

Початок точно о годині 7.30 вечер.

По представленню танці до пізної ночі

ВСТУП 40 ЦЕНТІВ.

Браття і Сестри! Чи Ви чуєте, що знов починаєся в нашім любім краю? Вже знов вороги вилкали польську жабу і думають боронити не свою землю, а ми будемо дивитися на них? Беріться до діла, поки час! Просимо Вас, підприть нашу забаву, а як зробимо, з того половину дамо на визволенє наших рідних земель. За добру забаву ручить — КОМІТЕТ.

УКР. НАРОД. ДІМ, 217-219 EAST 6th ST., NEW YORK, N. Y.

ГРОМАДЯНСТВО! НЕ ЗАБУДЬТЕ НА ГОД. 6-ту ВЕЧЕРОМ

В СУБОТУ, ДНЯ 19-ГО СІЧНЯ (ЙОРДАН) 1924

коли то відбудеся

ТЮРЕМНИЙ БАЛЬ

уладтований ТОВ. „ОБОРОНА УКРАЇНИ" Від. II. в Ню Йорку.

Вступ 50 центів на Оборону України.

Досі еще такого балю не було між Українцями в Ню Йорку; тож прийдіть громадно — побачите і забавитесь весело. — ВИДІЛ. 13-4

ДИТИНА НА КУФРІ

Зовсім нещоденна краджі сталася оце недавно на одним із берлінських залізничих двір ців. Один пан хотів поїхати зі своєю жінкою і малою донечкою поїхати до свояків. Тому що жінка трохи недомагала він виніс порожній куфер на перон, посадив на нім для більшої безпеки дівчинку, а сам вернув щоби спровадити жінку. Якеж було його здивованне по повороті, коли побачив, що донечка стоїть на пероні а куфра нема. Довідався, що в часі його неприсутности підійшла до дівчинки пара молодих людий, як стали любуватися дитиною і пестити її. Потім молода пані здіймила дівчинку з куфра, який вони обоє забрали і відійшли. Дівчинка приглядалася тому всьому і не знала що сказати. Зручних злодіїв не знайдено.

ПОЗІР! РОБІТНИКИ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

Заходом Українського Товариства Теребовельска Повіт в Ню Йорку

— відбудеться —

В СУБОТУ, 26. СІЧНЯ 1924

перший з ряду в цім році

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

в LIBERTY HALL,

263 E. Houston St., New York City

Початок о годині 7.30 вечером.

Вступ 40 цнт., включаючи вор текс.

Музика первокрядна під управою Микольчика.

За добру забаву ручить

КОМІТЕТ. 13

ЧОЛОВІК ЛУЧНИК ЧАСУ.

Чоловіка дуже влучно назвали „лучником часу". В наших гадках лучимо наших предків і наше потомство. Наші гадки займають тих, котрі жили давнійше і тих, котрі прийдуть по нас. Тисячі літ вже тому як людськість помалу запізнавалася з зелами та їх дічничими приметами, довгий ланцуг поколінь хоронив ті традиції сягаючі в так далекі часи а тепершне наше стало зростаюче знання удосконалили формули рішних лікарств до того степеня, що лишнно в нім цінний скарб нашому потомству. Трінера Гіркс Вино є одним з них. Сей певний препарат можна завше уживати, кільки раз в родині терпить хтось на нічичні здого апетиту, жолудкових квасів, газів в кишках, затвердження, болїв голов, нервовости та иніших подібних жолудкових забурень. Ваш аптикар або доставця лікарств Вам вже все на складі а рівнож можете замівляти Трінера Ламонта Каїшлю на перехолодженя і кашель і Трінера Ліниент на ревматичні болї, невралгію, ломбаго і опухненя.

French Line
Compagnie Générale Transatlantique

ПОСПІШНА ЇЗДА НА І З УКРАЇНИ

Chicago	Jan. 30
La Savoie	Feb. 2
Paris	Feb. 6
Rochambeau	Feb. 20
Suffern	Feb. 27

По всі дальші інформації повинно звертатися до місцевого агента Французької Лінії або офісу компанії
19 STATE ST., NEW YORK CITY

ХТО ВИНЕН

Кепсько живеться в Америці тому, хто не знає англійського языка. Він не може навіть обізнати Америки, що він знає або що вміє. Без знання англійського языка Він похожий на нїмого. Учіться його а буде Вам легше жити. Після нашої нової методи, Ви навчитесь його протягом 3 місяців. Пробну лекцію і подрібности висилаємо за 10 центів гріши або марками, можна і канадійськими. Адресуйте:

46-51

First American Preparatory School,
Dept. 46, 210 W. 147th Street,
New York City.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРУКАРНЯ

УКР. НАР. СОЮЗА „СВОБОДА"

ПРИЙМАЄ ЗАМОВЛЕННЯ НА ДРУКОВАННЄ ТІКЕТІВ, РОЗКИДОК, АФІШІВ, ЧЛЕНСЬКИХ КНИЖОЧОК, СТАТУТІВ, КНИЖОК, КОВЕРТ І ЛИСТОВИХ ПАПЕРІВ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ, ЧАСОПИСІВ І ВСІХ ИНШИХ РІЧИЯ, ЩО ВХОДЯТЬ В СКЛАД ДРУКАРСЬКИХ РОБІТ.

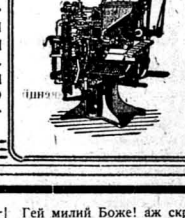

РОБОТИ ВИКОНУЄМО ПО НАЙДЕШЕВШИХ ЦІНАХ І НА ЧАС.

ПРОСИТЬСЯ ВСІ ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗА УДАВАТИСЯ ЗІ ВСЯКИМИ ЗАМОВЛЕННЯМИ ДО СВОЄЇ ВЛАСНОЇ ДРУКАРНІ НА АДРЕСУ:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J

ВОРОНА В ЧУЖІМ КРАЮ

Байки Езопа.

Стара ворона захотіла бути гарнійшою, як на ділї була. Прикрасилася в ріжне пестре пїре инших птиць. Передовсім сподобалося їй павине пїре.

Обрабовані птахи напали на ворону. Хотіли покарати її за глупоту й відібрати своє пїре. І відібрали не лише зграбоване пїре, але й частину її власного вискубали.

Відійшла, як перед тим, стояла тепер ворона на посміховище инших ворон і на перестороту для всіх глупих. (Не чванйся ніколи позичєним. У нагороду матимеш насміх).

ПОВНЕ ЩАСТЄ.

(Докінчення).

По ній говорило ще кілька других осіб, але вже безпотрібно, бо збори вже були готові відгукнутися складками.

Наконець виступив оден з робітників і коротко промовив: — Товариші! Ми чули про біду з таких уст, яким можемо вповні вірити. Покажім, що наші серця не застигли на від людського горя. Я ставлю внесенне, щоби кождий з нас підійшов черзою до стола і заявив, кілько з його "пейди" мається взяти на добродійні цілї. А як уся сума мається розділити, це треба полишити комітетови, який нас тут склкав під проводом голови цих зборів і славної нашої добродійки(згадав імя бесідниці). Я від себе на початок декларую 25 долярів.

Відтак стали робітники підходити чергою до стола із заявами, кілько хто жертвує.

Із людьми рядом ішов і Іван. Не було з моги висунутися і втечи. Він відчував, що такий поступок не пристало йому як товаришеві робітники ані "бо-си". Він почував себе під примусом, якого не міг відперти. Він бачив, як поруч із ним ішли Шведи, Айріші, Німці, Італійці — цілий Вавилон ріжних мов та як всі вони серденшо і щиро складали свої заяви. Рідкі там суми, але не було меншої від пяти долярів. Іван чув, що й він мусить жертвувати хоч пятку. Цю суму він і здекларував, коли прийшла на нього черга.

Коли Іван вретав додому, кляв з досади, бо був дуже злотний. Він почував себе покривдженим, що мусів віддати частину своєї. "кріваваці" на "пусте". Йому прийшло на думку, які нерозумні ті його товариші робітники. Пощо вони полізли до того стола зі своїми складками? Хто міг їх вимагати дати? Ніхто! А одна "глупа чередa" полізла за нїмі оден за другим! І його самого потягли з собою! Його, що зарікся давати жебранну! Коби з своїм дали — ще можби зрозуміти, але на якихсь Вірменців, Сирійців та ще кат-зна за кого! Якіж дурні отті Американці, а з нїми й іммігранти!

Йому прийшла на думку та сива женщина, яку всі так сердечно привитали. Він і передше вже чув за неї. — От стара дівуля сама не знає, що робить! Може не годна була видатися тай найшла собі роботу. Але нагадав собі, що розказували йому, що вона богатого роду та що колись красуня була. Це було видно і тепер, у старих але гарних чертах лиця. Щож за біда спонукала її покинути богацьку російську і віддатися себе і своє майно на поталу — бомам і тремпам?

Або і той костистий великан, що провадив збори. Казали про нього що він найславніший адвокат в цілій Америці. А проте і він жертвував свій час і гроші, щоби помогти "дідам всього свїту". Бо навіть він був власником фабрики жертвував цілу сотню тисячів на щось?

І тут прийшло на думку Івану, що таксамо, як його, і властителя фабрики присилувала та велика сила, яку звемо голосом народу. Під напором публичної опінії не встоявся ні фабрикант ні Іван.

Дурна та Америка! подумав Іван. Богатий край, щасливий, але на "пусте" викидає мілїони.

Та чи справді дурні Американці? Коли вони нерозумні, так де у світі розумніщих шукати? Де є на землі така правда для робітника і всякого, як оттут?

І став Іван розважати, що булоб сталося із ним, коліб був не прийхав до тої "дурної" Америки. Може згинувби на війні, або калїкою став, а вже цілком певне бувби таким самим нуждарем, як батько. І коліб там оженився і мав діти, то таксамо, як його родичі, мусівби роздати діток по службах — на найнїцькі злидні.

І тоді уперве ясно зрозумів безвихідне положенне батьків-нуждарів, які негодні притримати дітий у рідним гнізді.

Нема на чім, нема як, ні в жаден спосіб!

І тоді вперве почув жалість. Представив собі свою рідну сторонку, переїщену до Галичини, на житте зарібника-халупника на селї. І зрозумів, що ніяка добра воля, ні розум, не годні підняти на ноги селянина без землі. Він впізнав, яку велику кривду чинив родичам, коли обвинувачував їх у злиднях свого молодого віку.

Відтак прийшло йому на гадку, що булоби із ним тепер, коліб був на війні став калїкою. Пригадалось йому, що там, у краю, найшлися добрі люди, які подали помічну руку інвалідам. Може і він найшовби був між ними місце. Може і він надіявбися тепер на поміч з Америки.

А колиб був на війні забитий, то осиротивби свої дїти еще малими. Яку раду дадаби собі жінка сама? А може не видержалаби страшної нужди, померлаби і його дїти остали-би круглими сиротами.

Аж задеревів, коли зясував перед собою образ своїх дітий, ще малих тоді усіх, кинених на поталу судьби у краю.

А таких сиріт тепер тисячами в Галичині! Потворилися захисти, але не для всіх. Не було за що примістити і удержати — тільки малу частину сиріт.

Гей милий Боже! аж скрикнув Іван. Чомуж аж тепер це все я так ясно виджу?! Чому такий камінь замість серця так довго носив? Збирають на всіх по світі, але нема кому зібрати хоч лепту на нещасних у рідним краю. Бідна, забута усіми сторона!

Ні, не забута! Не забудемо за ню ми, українські емігранти! Дай Боже здоровля попам, газетма і тим людям, що спонукують наше сумлінне до нессенне помочи.

Тажто наші рідні, таж то діти і сини того самого роду. Не можна байдужно дивитися, як вони гинуть.

Оттаке передумав Іван, заки айшов домів. А коли прийшов то на його лици світила така радість, що аж помолодшів.

Обновився Іван дущею в оден мент. Із скаменілого скупаря-невжитка став відразу правдивим человіком.

Добрий приклад Американців пхнув його нестримною силою у струю людяности, співчуття.

Ще того самого вечера написав довжезного листа до родичів, просячи за кількадесять літ, а до листа вложив чилу двайцятку та обіцяв, що кождого місяця за них не забуде. В одну коверту, вложив і клеп із муки зладив, залїпив, а відтак і другу коверту також "спрепарував", щоби на польській почті було безпечно. А другої днини ціла той лист "зареджиструвала" і квиток до хати принесла показати увечер мужеви.

Необакви були збори в справі допомоги рідному краєви. Усі нивбрались, що й Іван прийшов. Коли по бесіді зайшла збірку, встав Іван з місця, обернувся до всього народу і сказав:

— Крайни! Перед усіми вами каюся. Простіть, щом досі каменем був. На доказ мого роскаяння даю тепер на сироти та інвалідів 50 долярів, а на Рідну Школу дам, як з кождою до мене зайдете.

Тут Іван підійшов до стола і зложив свої грош серед оплесків цілої громати. А він, ніче ошоломлений вертав на своє місце із слезами радости на очах.

Ще ніколи в житю не почував він себе так щасливим.

Чуй Дух

Baltic America Line

9 Broadway, New York

ДО ГАМБУРГА, ДАНЦІГУ І ЛІБАВИ

Посвячена їзда на великих, модерних кораблях третою клясою кабіни з 2, 4, 6 і 8 ліжками. Третя кляса з Нью Йорку, Бостону, Філядельфії вирост до Гамбургу: $103.50. Данцігу $106.50, Лібава $107.00 і $5.00 поголовне.

З Бостону до Нью Йорку через Fall River лінією. З Філядельфії до Нью Йорку зелізницею.

Слідуючий відїзд з Нью Йорку:

S. S. LITUANIA.....February 6th

S. S. ESTONIA.....Feb. 27

Голосіться до місцевих агентів.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ

МУЩИН І ЖЕНЩИН

як легких, жолудка, нирок, печінки, кишок і шкіряних недуг, висипане нервів, ревматизм, острі нервові і хрящеві недуги. Порада даром.

Dr. ZINS

110 E. 16 ST., NEW YORK

Межи 4th Ave. а Irving Place

Годинна від 9. рано до 8. вечер. В неділі від 9. рано до 4. пополудні.

Лікарська канцелярія українського

ДОКТОРА К. БЛИКА

при співучасти лікарів, недавно прибувших з краю

91 ST. MARK'S PLACE

(8-ма улиця, коло 1-ої Евн)

Урядові години: від 12. до 2. і від 6 до 8. вечер. Телефон: Dry Dock 5143

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

спеціялїст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрїшні так і зовнїшні. Переводить всякі операції. Дає мїдичну безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG

203 EAST 13th STREET

блїзько 3-ої Евн

NEW YORK, N. Y.

Години офісові щоденно від 9-ої рано до 8-ої вечер.

Tel. Stuyvesant 4032

Перед — після

КРАСА! МОЛОДІСТЬ!

Можете виглядати кілька літ моложими, коли лїкуватиме ся у мене. Ваш недостаток не може вирівнатися. Відстаючі уха можуть уложитися до постави. Зморшки на лиці можуть зникнути і т. д. З великою старанністю і успішно лічу хорих мущин, женщин і дїтей. Маю 28 лїтну практику лїчення. Говорю по українськи. Години урядові від 9-ої рано до 7-ої вечер кождого дня. Неділї і свята до 4. пополудни.

Пишіть по книжечку.

DR. G. BUKKI,

58 E. 93rd St.,

New York City

DR. M. SMITH

16 EAST 7th STREET, NEW YORK

Tel. Orchard 6072

коло церкви св. Юрія

Говорить по українськи.

Лічить успішно недуги мущин, женщин і дїтей.

Найновїйші електричні апарати.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ

учіться АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашою дирекцією; старайся, цїкавита і скора наука; приймаємо кождого часу. Ко. уявленне видаємо ДИПЛЬОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Tel.: Lexington 4218

ДР. АНДРЕЙ БОРАК

ХИРОПРАКТОР

лїчить найновїйшою методою рїжні заданнені недугн.

210 EAST 17th St., NEW YORK, N. Y.

Понеділок, середа, пятниця від 10 рано до 8. вечер.

Вівторок, четвер, субота від 2 до 8.

Неділя від 10. до 1.

Пишіть по окремо число „Хіропрактика".

АРТИСТОР-АРТИСТ Маляр

ГАВРИЛ КОБЗАР

Малює

БРИЗИ

Коростаси

Вирізьбе Хрестини та Весільні Рушники

GABRIEL KOBZAR

ВИДАННЯ МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО

Від Куркульщини до Кучейщини, том 8, частина 1..... $1.50

Початки Хмельниччини, том 8, частина 2..... 1.00

Історія Української Літератури, том 1..... 1.50

Українська Революція, Др. Мих. Грушевський, Галичина в рр. 1918-1920..... 2.00

Приповідки, оповідання, казки і звичаї Африки та Америки.... 2.00

Подорожина в рощині (1648-1654), том 8, частина 3 (оправа) 2.00

Замовляти слати на адресу:

SVOBODA

Box 346 Jersey City, N. J.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

МАКАДУ, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 7, повідомляє, що звичайний мітинг відбудеться по годині 2.30 попол. в неділю, 20. січня в церковній галї при Вест Блейн стріт. На порядку рада суть важнї справи до полагодження. — Д. Капітул, пред.; П. Пухир, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85 повідомляє, що річний мітинг відбудеться о 12. годинї пополудні в неділю, 20. січня в церковній галї при ул. 74 Н. Ларел ул. На порядку нарад справоздание уряду, контролї і вибір нових урядників. Будесь приймати нових членів до братства і до У. Н. Союза без вступного. Незвиннийся член заплатить кару 50 шт., а урядник 1 дол. — О. Шараварко, предс.; О. Костюк, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє своїх членів, що місячний мітинг відбудеться в неділю, 20. січня о годині 2.30 попол. Повідомляється членів, що на річнім мітингу вибрано слідуючий уряд на рік 1924: М. Бінашевський, предс.; І. Теребущак, з. предс.; К. Шевчук, секр.; І. Задорецька, з. секр.; П. Поснак, кас.; Л. Пацьковський, з. кас.; контрольори: М. Рудей, В. Лушинин і В. Ковтун; надзирателї хорих: І. Андрій і В. Максимцїв в місті; С. Пойсак на Вест Гевен; М. Василишин на Норт Гутьман; делегати до Обединання: І. Качала, Л. Пацьковський і Н. Мурашко; господарі: В. Лотоцький і І. Лушинин; порядкові: М. Галушка і П. Заяць; опікуни дїточий: К. Шевчук. — І. Пастушин, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим подаєть ся до відома всїм членам тов. Єдність, від. 163, що на річнім мітингу зїстав вибраний слідуючий новий уряд на рік 1924: М. Шегда, предс.; Ф. Фрайт, з. предс.; С. Гнізаль, рек. секр.; П. Мельник, фін. секр.; І. Дуда, кас.; І. Міняк, з. кас.; контрольори: П. Колодчак, І. Потучко, М. Пирович; опікуни хорих: Д. Коваль і В. Шегда; господарі: А. Шегда і П. Труш. Подаєть ся до відома, що мітинг відбудеть в неділю, 20. січня о годині 2. пополудни в галї І. Бодиндо під ч. 501 Норт 3 ул. Обовязок кождого члена прибути, бо буде справоздание контролї і будуть перебирати нові урядники урядовання. При тій нагоді просимо, щоб кождий член приправдав хоть по одному новому членови, бо тепер приймаємось без вступного. — П. Мельник, був. секр.

ІРІ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 40, повідомляє своїх членів, що на річнім мітингу зїстав вибраний слідуючий новий уряд: Н. Свідзінський, предс.; І. Неленський, містопр.; В. Пастернак, фін. секр.; Ф. Вітковський, рек. секр.; В. Томс, кас.; Н. Гавриляк і А. Макаровський, контрольори; М. Телешевський, догл. хорих; Г. Бегера, дверник. Подаєть ся до відома, що мітинги будуть відбуватися в тій самій галї і часі як попередно. Просить ся членів явитись на мітингу, а властиво кандидників і здати справоздание з кошт. Слідуючий мітинг відбудеть в неділю, 20. січня і повинне зїзватися гадний гадки і часі. — В. Гавриляк, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 142, повідомляє всїх своїх членів прихильників, що в суботу, 19. січня відбудеться великий баль в галї Лутвина. На тім балї кождий член має явитись, а рівнож позвітувати поміж своїми знакомими, абы вступали до братства і У. Н. Союза. Кождий новий кандидат який зголоситься на згаданім балю, буде принятий без вступної оплати до братства і У. Н. Союза. Користайте з нагоди, бо тепер не пожалуєте. — А. Поливчак, предс.; Я. Лещак, кас.; П. Остапчук, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Запорожської Сїч, від. 117, повідомляє своїх членів, що на річних зборах вибрано слідуючий новий уряд: І. Дзюбинець, пр.; С. Куома, фін. секр.; Н. Драбик, кас.; Н. Добрянський, рек. секр. — Й. Деревінка.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Подаєть ся до відома членів тов. „Лїга Українських 83, що звичайний мітинг відбудеться в неділю, 20. січня в галї Укр. Ам. Горожан під ч. 847 Н. Франклин ул., точно о годині 2. пополудни. Просить ся всїх членів бути зїбраними на мітинг, бо старий уряд буде здавати справоздание а новий уряд буде перебирати урядованє. Контроля буде здавати справоздание з минувшого року і буде вибір нових урядників. Повідомляється членів, що на річнім мітингу вибрано слідуючий новий уряд на рік 1924: Р. Кіраїм, пр.; С. Титор, з. предс.; Р. Карабінь, секр.; С. Чорномаз, з. секр.; А. Лабунець, кас.; О. Бабяк, з. кас.; І. Витязь, С. Бабяк і М. Опрінко, контролюри; С. Бабяк, О. Бабяк і І. Витязь, тростєи. Будеться приймати в члени до Тов. ім У. Н. Союза без вступного. Хто з членів не прийде на мітинг без важної причини, заплатить кару. — І. Витязь, писар.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Укр. Пр. Діви Марії, від. 123 повідомляє, що надзвичайний річний мітинг відбудеться о 1. годині попол. в неділю, 20. січня в галї церковній при Норт Сем Стріт. На порядку нарад справоздание касове за 1923 р. і вибір уряду на 1924 рік. Невиннийся член заплатить кару 50 шт. а урядник 1 дол. — М. Кузьмин, предс.; Г. Тарас, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. На річних зборах кор. бр. Преєв. Тройиї, від. 203, зїставлено вибрані слідуючі урядники на рік 1924: М. Шипош, предс.; П. Свідзінський, з. предс.; В. Яськевич, секр.; Т. Ващишин, з. секр.; Г. Ціцьо, фін. секр.; В. Шереметь, з. кас.; Л. Кісь, тростєи; П. Муж і І. Корнова, контрольори; Т. Смілка і Т. Шеремета, прапорники; І. Кмита, капітан. Збори відбуваються кождого місяця перша суботу вечер в церковній галї на ул. 162 Норт 5-та ул. — М. Шипош, предс.; В. Яськевич, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і членинь, що мітинг відбудеться в неділю, 20. січня о 2. годині пополудни в церковній галї від ч. 127 Парк ул. На рік 1924 зістав вибрані слідуючі урядники: М. Довгий, предс.; І. Гричанюк, м. предс.; Н. Хабінець, рек. секр.; М. Підскальний, з. секр.; Д. Лисяк, фін. секр.; В. Бебешький, кас.; І. Процкий, з. кас.; Н. Лотоцький і О. Гіва, догладачі хорих; К. Стасюк і К. Марущак, контрольори; Ю. Підручний, капітан і дверник. Приладусть, що в місяцях січню і лютім приймаєть нових членів без вступної оплати до товариства і до У. Н. Союза. — М. Довгий, предс.; Н. Хабінець, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Василія Вел., від. 229, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинг відбудеться о годині 1. пополудни в неділю, 20. січня в церковній галї на Семїй ул. Просить ся всїх членів прибути на мітинг, бо будеться роздавати календарі. Є важні справи до полагодження, як справа балю, котрий має відбутися за місяць від сього мітингу на 26. січня. Кождий член мусить взяти тікет і прибути на баль або заплатить кару яку наложено на річнім мітингу. Обовязком кождого члена буде на тім мітингу і вирівнати довги. Невиннийся член заплатить карy 1 дол., а урядник 2 дол. — П. Дочич, предс.; В. Тарас, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Бр. св. о. Николая, від. 127, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що на річнім мітингу, котрий відбувся дня 9. грудня, зістав вибраний слідуючий уряд на рік 1924 рік: А. Грех, предс.; І. Когут, кас.; П. Володка, фін. секр.; М. Гах, рек. секр.; Е. Тимкович, Н. Чєховяк, контрольори; О. Макух, Ю. Крупко, М. Ленцький, доглядачі хорих; Т. Кушка, П. Пристабський, од свїта; Й. Ковалевич, дверник. Повідомляється членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. січня зараз по Службі Божій на галї підрахований під ч. 308 Фімор Ейню. А. Грех, предс.; П. Володка, секр.

НАГЛИЙ ВІЙСКОВИЙ СУД В ПЕРЕМИШЛІ

Студент української техніки у Львові, обвинуваченій у шпіонстві і „державній зраді".

Перемишль, 25. грудня, 1923.

У звязку з арештованими, переведеними між українським громадянством в Перемишлі дня 9-го грудня, 1923, органами тутешньої поліції і військової дефензиви, відбулась перед нагліим судом військового округу го Перемишлі в неділю дня 23-го грудня, 1923, розправа проти **Івана Стецева**, каноніра 10-го полку тяжкої артилерії, обвинуваченого на підставі приказу властивого комманданта корпусного округа X в Перемишлі в злочині з §§ 57 і 58 з. к.

Розправа відбулась серед всїх акцесорій військового нагого поступовання.

Обжалованого боронив безплатно інтересовано адвокат і військовий оборонець др. Володимир Загайкевич.

Військовий прокуратор закинув Стецеву, що вчасї від 18. жовтня, 1923, до 9. грудня 1923, дїлаючи в порозумінню з иншими особами тайної української організації, вивідувався про всїлякі військові урядження 10. полку тяжкої артилерії в Перемишлі, щоби про них дати відомости чужій державі через тайну організацію, та що цим пїонованнем зміряв до відїрвання „Східної Малопольщи" від польської держави, до побільшення небезпеки зовні та до внутрішнього забурення.

Обжалований, молодий інтелїгентний юнак, студент української техніки у Львові, перечить вину, а на запит, чому не доніс своїй владі про зносини, навязані з ним через Е. З., значить, через цивільну особу, і про розмови, ведені через ту особу — обжалований подає, що не міг зробити доносу на свого земляка.

Розправа ведена без перерви від 9. рано до пізного вечера, по переслуханню цїлого ряду свідків, не дала рїшаючому доводу достаточно матеріялу доказуючого вину обжалованого.

Не можна було також устїйнити, чи в дїланню обжалованого містяться знамена злочинну шпіонства, чи головної зради, котрий то послїдній злочин не підпадає під компетенцію наглого суду.

По виводах прокуратора і півтора годинних рїчевих, надзвичайно основних та переконуючих виводах оборонця д-ра В. Загайкевича, трибунал наглого суду признав себе невластивим і віддав справу до звичайного поступовання.

НАЙСТАРШИЙ ДІМ В НІМЕЧЧИНІ

Найстарший дім находиться в одним місточку Німеччини. Перший його власник умер в 856. році.

ВІДРОДЖЕННЯ

роман Льва Волєсої, переклад Василя Сємовіч, з портретом автора і з ілюстрованого перекладчика. Друге, виправлене, з текстовою реставрацією Б. Бондарського зрївняне виданнє.

Три частини в двох томах.

Брош.-$2.25, опр. $2.75.

Замовлення посилайте до:

„SVOBODA",

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Заложений 1882 року

СТАНДАРД БАНК

Засоби вище $4,500,000

Переховує фонди Урядів: Федерального, Місцевого Стейтового.

ПРИНИМАЄ ОЩАДНОСТИ НА 4 ПРОЦЕНТ

Пересилає гроші до краю і виплачує в ефективних американських доларах на місци замешкання адресата.

ПРОДАЄ ШИФКАРТИ ДО І З КРАЮ

Полагоджує справи нотаріяльні тутешні і старокраєві.

У всяких справах голосіться особисто або листовно в рідній мові до:

STANDARD BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБЇТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то зверіться до нас з замовленнем.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛИПШИЙ І В ДЕШЕВШИХ ЦІНІ ЯК ДЕ-ІНДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство чи Братство потребує все до публичних виступів, як парадів, пікніків і прогульок, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щиро всїх Українців удаватися до нас з повним довірем, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми удїляємо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш каталь зі взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY

115 Nassau St., New York, N. Y.

ПОЗІР ПОЗІР

Сим подаєть ся до відома всїм нашим читачам, що присилаючи до нашого „Свобода", треба рішучо зараз з оголошенням приславши і належитість за них. Щоби читачі могли орієнтуватися які належитість має бути приславши зараз з даним оголошенням, бо кождо написане з оголошенє одно слово чекнить 2 шт. коли таке оголошенє має 30 або більше слів. За оголошенє котрі не мають 30 слів платитись 50 шт. за раз. Ся постанова входить в життя 1. грудня б. р. Винаток творять лишень відділи У. Н. Союза, котрих оголошенія мають бути приєлані зїзрання управління відділу. Всї оголошенія мають бути приєлані до адмістрації „Свободи" 5-6 день перед днем оголошенія їх в часописи, так що коли би вмагала якого потреби, був час порозумінна зі сторонами. Сторони котрі не схотять пристосоватися і придержуватися повисших правил, не можуть відтак нарікати на часопись, що непомішено їх оголошенія чи оголошень.

Адм. „Свободи".

ПОШУКУЮ свою жену Анну Вишнїк з роду Шальковська, з села Городищ, пов. Сколят, коло Дрогобича, зелє тепер рік і пішла з Поляком Стефаном Попїль, а котрий відєлав свою жену до краю. Хтобн про ню знав або вона сама, прошу подати її адресу до: **Wolodymyr Winnik ,407 East 84th St., Shenandosh, Pa.** 02-23

ПОШУКУЮ Михайла Кульчицького у важній справі. Голоситись на адресу: **Василь Чігарин, 208 E. 21st St., New York City.** 13-15

ПОШУКУЮ

української дівчини від 20 до 30 лїт до домашної роботи. Голоситися до: **GEORGE SMERECZOK, 302 E. 71st St., New York City** 9 13-14

ПОШУКУЮ

старшої дівчини або вдови, не більше як з двоїма дїтьми і не старшої 30 лїт до заряду дому. Мені 38 лїт і маю свою реальність. Зголовлення слати до: **MICHAEL ANDRUSHKO, P. O. Box 104, Scotch Plains, N. J.** 12-14

ПОТРІБНО ДЖЕНТОРА

муж і жінка з одною дитиною або без дітий.

Голоситися на перший поверх під ч.

102 Wayne Street, Jersey City, N. J.

СПРОДАМ З МОРГИ ПОЛЯ

і огород в старім краю, село Денидів, повіт Бібрка. Голоситись до:

GEO. HOOK, 21 Third Ave., Kingston, N. Y. 11-13

НА ПРОДАЖ

вінцов-клїнерський інтерес, добре полагоджений. Спрошо з причини хороби і мушу вийхати на Вести. Голоситися до: **WINDOW CLEANING CO., 437 Ridge St., Bethlehem, Pa.** 12-13

ГОТОВІ ДО МЕШКАННЯ.

Нові виглядні доми, на 3 кімнати $1.250, готівкою $300; 4 кімнатові $1.500 $400; 5 кімнатові $1750, $500, ціна включаючи долю, решта місячно як рент, водо, електрика в місті. **Radio Associates, 180 Broadway, New York City.** Офіс фірмй отворений по денній вечером. **Rodina Co., 151 Ave. A, New York City.**

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

Українські народні строї і цивільного роду цивільні костюми виполичаємо по дуже низьких цінах. По близші інформації пишіть на адресу:

MRS. N. STETZ,

216 Washington St., Jersey City, N. J.

Telephone: Montgomery 2213.

ШПІКАРТИ,

паспорти, пересилає гроші, справи нотаріяльні полагоджує і таке особисто або листовно полагоджує

John Haniak, нотар

613 CARSON STR. S. S. PITTSBURGH, PA.

КАНАДИЙСЬКА УКРАЇНСЬКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦІЯ

основана в 1906 році.

ГРИГОРІЙ МЕХ, властитель.

Спродає шіфкарти на всї лїнії; пересилає гроші до всїх частей світа; удїляє поради і помагає справоздавати людей зі старого краю, скоро і безпечно. 208—

Полагоджує старокраєві справи. Удїляє потрібні інформації інтересованим.

Пишіть сейчас на адресу:

ANGLO-UKRAINIAN STEAMSHIP TICKET AGENCY

243 Cruig Street West Montreal, Canada.

ПЕТРО ЯРЕМА

РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОСАЖАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЬЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

129 E. 7th St., New York City

СХІДНА МУДРІСТЬ.

Із жартів Лися Шуаля.

Абу Л'акль, якого також називали Шуалем, себ.то лисом, мав одного дня суперечку з якимсь великим достойником, що инколи дозволяв собі маленькі ошуства, причім назвав його "великим шахраем". Поклканий до судді, Шуаль признав свою вину, на що суддя сказав: "Шуаляо, ти образив цього великого достойника й за це мусиш дістати двадцять пять буків по пятах". "Шляхотний пане", став Шуаль торгуватись, "чи не можа трохи менше?" Суддя подумав хвилину, а тоді сказав: "Гаразд, коли ти тут прилюдно й урочисто заявиш, що ти збрехав, тоді дістанеш тільки десять буків". "Так, я збрехав", нечайно згодився Шуаль і дістав десять буків.

По докананій карі Шуаль довго чухав кріваві пяти й так розмовляв сам з собою: "Цей рахунок зовсім не є такий простий. За брехню дістають десять буків, за правду двадцять пять. Скільки б я дістав, коли б знавав достойника "великим шахраем", себ.то коли б змішав брехню з правдою? Ні, цей рахунок зовсім не є такий простий".

Чужинець, над яким Шуаль вже часто глузував, схотів цим помститись і приніс йому саме під час базару відламок зеркального шкла. Шуаль, який ще николи такого не бачив, став здивовано його розглядати. Тоті чужинець голосно засмівся й почав кричати: "диви, чистісінька малпа!" "Справді малпа", відповів Шуаль і покачав головою. На це взяв з долу малий камінець і став ним відшкрябувати позолоту з зеркала, аж заки показалось чисте шкло. Підносши чисте місце до ока, він почав крізь нього розглядати лице чужинця. "О пане!" сказав він, "тепер я бачу малпу ще краще, ніж пере цим". І присутні так смілялись, що чужинець мусів утікти, не встигши й попрощатись.

*

Одного разу, коли Шуаль був у Стамбулї, чутка про його мудрість дійшла до слуха самого падишаха. Цікавий подбанити людину, про яку на базарах стільки оповідається, султан звелів начальникові свого двора привести Шуаля до дивану.

Начальник двора був грубезний пан, а притім уже недоброзичливий, і про нього казали, що він ще ні разу в житті не сміявся. Він пішов на базар, розшукав Шуаля й на слідуючий день привів його перед султанові очі. "Мир тобі, о батьку премудрости!" привітав його султан. "Диви, я хочу спитатися твоєї поради в одній справі й надіюсь, що ти дасн таку відповідь, яка відповідатиме глибині твоєї мудрости". "Питай, о подившаху падишахів!" сказав Шуаль і низько вклонився. "Диви", промовив султан і показав на начальника двора, "цей чоловік має жінку, яку він обвинувачує у зраді. Що ій за це зробити?" Шуаль пожував бороду, втохи подумав і сказав: "треба ій дати буків". Розчарований цею звичайною відповіддю, султан спитав: "скільки, о ти, кого називають мудрим?" Шуаль тоді спитав: "а скільки вона має літ?" — "Вісімнадцять", одказав начальник двора. "Вісімнадцять?" перепитав Шуаль, "а як довго вона є твоєю жінкою?"

"Вже чотирі роки", відповів начальник двора. "Ну, то ій треба дати чотирнадцять буків, за кождий рік життя по одному букові". "Але ж вона має вісімнадцять літ?" зауважив начальник. "Вісімнадцять?" сказав Шуаль, "вісім надцять? Ти помиляєшся, адже чотирі роки вона була твою жінкою, а ій треба дати по букові за кождий рік її життя".

Ледве встиг він це вимовити, як приходить слуга й доносить що жінка начальника двора щойно втекла. Падишах дуже цим утішився й сказав до Шуаля: "Ну, Шуалю, скільки буків треба ій тепер дати, коли ій зловлять?" На це Шуаль нахилився перед султановим ніг і промовив: "присягаюсь бородою пророка — вона не повинна дістати жадного бука. Утікши від цього чоловіка, вона помолодшала найменше на десять років. Отож вона тепер має лише чотирі роки, бо як відняти десять від чотирнадцяти, то зістається чотирі. А малолітніх дітей не вільно бити, о повелителю правовірних, бо так написано у законі".

Султан так розреготався, як ще николи не сміявся. Він подарував Шуалеви перстень з власного пальця, а втікачку заборонив переслідувати.

*

Вийшовши одного дня з мечеті, Шуаль раптом спинився серед улиці, наче за чимсь шукаючи. Якийсь другий чоловік, побачивши це, спинився й собі, бажаючи помогти Шуалеви знайти загублену річ. Таскільки він не дивився, він нічого не міг побачити й тоді сказав до Шуаля: "я радо поможу тобі шукати, але не знаю, що ти згубив". Шуаль на ці ні слова й дай собі дивиться на землю. Добрий чоловік, думаючи, що Шуаль недочуває, вдруге сказав йому те саме, але вже голосніше. Шуаль знов промовча. Коли той втрете сказав йому те саме й знов не дістав ніякої відповіди, то нарешті йому вирвався терпець і він закричав: "чи ти не чуєш, що я тобі кажу, верблюде ти горбатий?" Шуаль обернувся лицем до питаючого, але знов нічого не відказав. Розлючений чоловік не міг вже цього витримати й вдарив Шуаля в самий горб. Але як тільки він це зробив, так він зараз покаявся, що покривдив невинного. Він упав Шуалеви в ноги й щиро сказав: "О пане, коли ти можеш простити, то прости! Гнів мене був заслїпив, бо я подумав, що ти глузуєш з мене".

Тут Шуаль підвів очі, радісно обняв того чоловіка й сказав: "Аж тепер я знайшов те, що шукав: людське серце. Дякую ж тобі, що ти допоміг мені його шукати".

*

Про Шуаля ще оповідають таке. Сидів він одного вечера перед своєю хатою, а тут пролетів голуб і шось таке упустив, чого він довше не міг тримати. Упущене впало Шуалеви прямісінько на лице. "Хвала Алахови!" промовив мудрець і втерся. Приятелі, які були свідками цієї події, здивовано спитали, чому Шуаль сказав до цього хвилину прославляє Алаха. "Тому", відповів Шуаль, "що Алах коровам не дав крил".

(Перекл. з турецької).